

РОҲҲОИ ПЕШГИРӢ АЗ ЭКСТРЕМИЗМ

Имрӯзҳо тарики ВАО дар мавриди гаравидани ҷавонон ба ҳизбу ҳаракатҳои ифrotgaro андешаҳои гуногун инъикос мегардад. Коршиносон муайян кардаанд, ки ифrotgaroī (экстремизм) ин изҳори фаъолияти ифrotии шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ бо даъват ба нооромӣ, дигаргунсозии соҳти конститутсионӣ дар кишвар, ангезонидани нажодпарастӣ, миллатгароī, бадбинии иҷтимоӣ ва мазҳабӣ мебошад. Бояд гуфт, ки ин ғурӯҳи шахсон бо содир кардани кирдорҳои ифrotgaroёна мақсади ба тарзи маҷбурӣ тағиیر додани соҳти давлатдорӣ ва ҳалалдор соҳтани ягонагии мамлакат, зарар расонидан ба амният, ташкил кардани ғурӯҳҳои мусаллаҳи гайриқонунӣ, амалӣ гардонидани фаъолияти терористӣ, ангезонидани муноқишаҳои нажодӣ, миллӣ ё динӣ, инчунин, муноқишаҳои иҷтимоӣ, ки ба зӯроварӣ ё даъват ба зӯроварӣ алоқаманд аст, паст задани шаъни миллӣ, ба амал овардани бетартибиҳои оммавӣ ва гайраҳоро доранд. Боиси таасуф аст, ки имрӯз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавононе ёфт мешаванд, ки ба чунин ғурӯҳҳо ифrotgaro шомил шуда, дар пешрафти кишвар монеа эҷод мекунанд. Таҳлилҳо нишон додаанд, ки сабабҳои даст задан ба кирдорҳои ифrotgaroӣ ва ворид шудан ба равияҳои тундгаро дар ҶТ пеш аз ҳама ба омилҳои дар сатҳи паст будани тарбияи фарзандон дар оила ва дар сатҳи паст қарор доштани дониши ҳуқуқӣ ва тарбияи ҳуқуқии ҷавонон мебошад. Коршиносони соҳа беаҳамиятии падару модарро нисбат ба фарзанд омили даст задани онҳо ба ҳар кирдорҳои гайриқонунӣ маънидод кардаанд. Ҳамзамон ба мутолиаи қонунҳо ва маҷаллаҳои даврӣ, адабиёти ҳуқуқӣ ва консепсияҳои ҳуқуқӣ майл надоштани ҷавононро омили дигар

мепиндоранд. Мо бар он андешаем, ки омилҳои пешгирӣ намудани ҷавонон аз кирдорҳои ифротӣ танҳо дар оилаи солим будани онҳо вобаста аст. Яъне бояд оила солим ва волидайн росткору росткирдор бошанд. Тавре мугӯянд, «агар оила инкишоф наёбад, давлат хуб инкишоф намеёбад». Дар ҳақиқат Сарвари давлат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суханронии худ баҳшида ба Рӯзи дониш – 1-уми сентябр ба падару модарон хуб муроҷиат намуд, ки «сармоягузорӣ барои рушди фарзандон дар айни замон сармоягузорӣ барои ояндаи осудаи худи фарзандон ва волидайн, ободии давлат ва пешрафти ҷомеа мебошад».

Масъалаи дигаре, ки имрӯз бояд аҳли ҷомеа ба он таваҷҷуҳи бештар зоҳир кунанд, ин тарбияи ҳуқуқии наврасону ҷавонон мебошад. Боиси ҳурсандист, ки Президенти мамлакат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қариб дар ҳар суханронии худ бевосита ба масъалаҳои таълим ва тарбияи ҳуқуқии ҷавонон ишора мекунанд. Ҷаноби Олий дар яке аз баромадҳояш гуфта буд, ки - “Итоат ба қонун бояд ба одати ҳар шаҳрванд табдил ёбад”. Ин гуфтаи Сарвари давлат моҳияти миллии тарбияи ҳуқуқии аҳолии кишварро арзёбӣ менамояд. Дарки зарурии тарбияи ҳуқуқӣ ва афзалгардонии нақши он дар ташаккули фарҳанги ҳуқуқии аҳолӣ ва пешгирӣ аз ҳама гуна зуҳуроти номатлуби зидди ҷомеаи инсонӣ хеле қалон аст. Дар ин бора Фармони Президенти кишвар, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 9-уми апрели соли 1997 №691 “Дар бораи сиёсати ҳуқуқӣ ва таъмини тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 августи соли 1997 № 883 “Дар бораи баъзе ҷорӯрои бехтар кардани тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандон ва корҳои ҳуқуқӣ дар ҷумҳурӣ” қабул карда шудааст, ки метавонад дар баланд бардоштани дониши ҳуқуқии ҷавонон кумак кунад.

Дар интиҳо гуфтаниям, ки мо-ҷавонон бояд Ватани худро сидқан дӯст дорему меҳанпарасти воқеӣ бошем. Ба ҳар гурӯҳҳои ифротӣ нагаравему шукронай неъмати бузургтарин ва муқаддаси инсонӣ, яъне соҳибватанӣ ва озодиро ба ҷо орем. Барои ҳимояи сарзамини аҷдодӣ, барои ҳифзи дастовардҳои даврони Истиқлол, марзу буми Ватан, арзишҳои миллию

фарҳангӣ ҳамеша омода бошем ва ба хотири пешрафту ободии давлати соҳибистиклоламон ҳар лаҳза хонему заҳмати босамар кашем.

Алишери А.